

Sygn. akt III CKN 983/98

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2000 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Andrzej Wypiórkiewicz

Sędziowie: SN - Henryk Pietrkowski (spraw.)

SN - Marek Sychowicz

Protokolant: Bożena Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2000 r.
na rozprawie sprawy z powództwa A. K.
przeciwko P. S.A., Inspektoratowi w Ł.
o odszkodowanie
na skutek kasacji powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 8 lipca 1998 r., sygn. akt I A Ca [...]

oddala kasację.

U Z A S A D N I E N I E

Powódka żądając zasądzenia od strony pozwanej kwoty 20.000 zł. „tytułem odszkodowania z powodu znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej”, oparła to roszczenie na podanym w pozwie twierdzeniu, że „jest bez jakichkolwiek źródeł utrzymania i możliwości” wskutek wypadku komunikacyjnego, w którym doznała urazu głowy, a jej ojciec zginął.

W postępowaniu przed Sądem Wojewódzkim powódka podała okoliczności dotyczące jej sytuacji życiowej i materialnej przed wypadkiem i po wypadku, a nadto wyjaśniła, że w wypadku doznała urazu głowy i zaszła konieczność założenia szwów.

Sąd Wojewódzki w S. wyrokiem z dnia 4 marca 1998 r. oddalił powództwo, uznając, że powódka nie wykazała, aby wskutek śmierci ojca nastąpiło znaczne pogorszenie jej sytuacji życiowej (art. 446 § 3 k.c.).

W apelacji powódka twierdząc, że wskutek wypadku utraciła możliwości studiowania, a nadto odniosła obrażenia, które spowodowały cierpienia uzasadniające zasądzenie zadośćuczynienia, wносиła o „zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie kwoty 10.000 zł. z tytułu zadośćuczynienia i pogorszenia widoków na przyszłość”.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 8 lipca 1998 r. oddalił apelację uznając, że dokonana przez Sąd Wojewódzki, na podstawie art. 446 § 3 k.c., ocena zgłoszonego roszczenia jest prawidłowa. Stwierdził ponadto, że skoro powódka nie dochodziła roszczenia o zadośćuczynienie, to stwierdzenia zawarte w apelacji, które miałyby uzasadniać żądanie oparte na art. 445 § 1 k.c., są bezprzedmiotowe.

W kasacji, która oparta została na podstawie naruszenia przepisów postępowania – art. 187, art. 316 i art. 321 § 2 k.p.c., powódka wносиła

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wobec tego, że powódka zarówno w pozwie, jak również w postępowaniu przed Sądem Wojewódzkim twierdziła, że doznała w wypadku komunikacyjnym urazu głowy i zachodziła konieczność założenia szwów, to rzeczą tego Sądu było, pomimo braku żądania zasądzenia zadośćuczynienia, orzec negatywnie lub pozytywnie o tym roszczeniu. Obowiązek taki wynika z art. 321 § 2 k.p.c. Naruszenie tego obowiązku rodzi uprawnienie do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku (art. 351 k.p.c.), nie uzasadnia natomiast składania apelacji, opartej na zarzucie naruszenia art. 321 § 2 k.p.c. Podstawową bowiem przesłankę środka odwoławczego stanowi istnienie zwalczanego orzeczenia. Jeżeli zaś sąd, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 321 § 2 k.p.c., nie wyszedł ponad żądanie strony, to w tym zakresie nie wydał żadnego orzeczenia, w szczególności nie ma tu orzeczenia negatywnego, skoro wobec braku żądania sąd niczego nie oddalił (por. uchwałę składu siedmiu sędziów SN z dnia 2.VI.1964 r. I PR 10/63 - OSNCP 1965, poz. 80). Brak wyroku jako niezbędnego substratu zaskarżenia powoduje niedopuszczalność apelacji, a w konsekwencji jej odrzucenie. Sąd Apelacyjny jednak apelacji w tej części nie odrzucił, lecz ją oddalił. Rozstrzygnięciem takim z przyczyn oczywistych i wyżej wskazanych nie mógł naruszyć art. 321 § 2 k.p.c.

Skoro więc kasacja oparta została na zarzucie, którego nie można przypisać Sądowi Apelacyjnemu, należało ją oddalić na podstawie art. 393¹² k.p.c.